

اخبار و تحلیل‌ها

نشریه روزانه (داخلی) معاونت سیاسی

نماینده‌گی ولی فقیه در سپاه

سال بیست‌وهشتم / شماره ۶۷۱۲

یکشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۴

امام خامنه‌ای (ره):

جمهوری اسلامی یعنی یک ملت زنده. جمهوری اسلامی یک حکومت جدا از مردم نیست. جمهوری اسلامی عبارت است از ملت ایران، این ملت پابرجا، این ملت مستحکم، این ملتی که حاضر است برای پیشرفت خودش زحمت بکشد، کار کند، تلاش کند.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

پیمان امنیت برای عربستان یا ایران؟

عبدالحسین آزاد

اخیراً عربستان سعودی با ارایه طرحی موسوم به «پیمان عدم تجاوز منطقه‌ای» بر اساس الگوی هلسینکی ۱۹۷۵، پا به میدان دیپلماسی گذاشته است و از ایران خواسته است که به آن بپیوندد. پرسشی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا این پیمان که روزگاری میان بلوک شرق و غرب در اروپا، دیوار سرد جنگ را اندکی کوتاه‌تر کرد، امروز می‌تواند امنیت جمهوری اسلامی ایران را در غرب آسیا تأمین کند؟

بدون تردید، هرگونه پاسخ به این پیشنهاد باید از زاویه واقعیت‌های تلخ تجربه‌شده در جنگ اخیر و نیز با نگاهی به توطئه‌های دیرینه استکبار و صهیونیسم رقم بخورد. عربستان که به‌تازگی در گرداب جنگی که آمریکا و رژیم صهیونی علیه ایران به راه انداختند، بخشی از تاسیسات حیاتی خود را بر باد رفته دید اکنون به دنبال کمربند امنیتی تازه‌ای است. اما آیا این کمربند برای تأمین آسایش ریاض بافته می‌شود یا برای حفظ استقلال و تمامیت ارضی ایران؟

«پیمان عدم تجاوز» بدون توقف تجاوزات و دخالت‌های آمریکا، پیمان منطقی و سودمندی برای ایران نیست. آنچه هلسینکی را

در اروپا به نتیجه نسبی رساند، موازنه هسته‌ای و توافق بر سر تقسیم مناطق نفوذ میان دو ابرقدرت بود. در واقع بدون توافق عدم تجاوز میان ایران و آمریکا، این پیمان تنها امنیت عربستان را تأمین می‌کند، نه ایران را. تجربه برجام و خروج ترامپ از آن، به همه آموخت که آمریکا اهل پایبندی به هیچ پیمانی نیست. مگر آنکه پشت آن، «قدرت بازدارندگی» ایران چون کوه استوار باشد.

این پیشنهاد البته تناقضی بزرگ با واقعیت میدانی دارد. کشوری که خاک خود را به پایگاه‌های نظامی آمریکا و قرارگاه مادر دشمن مبدل کرده و با رژیم صهیونی هم‌پیمان است، چگونه می‌خواهد با ایران پیمان عدم تجاوز ببندد؟

همچنین نقاط کور پیمان مذکور، آن را به پیمانی «نمایشی» بدل کرده است که در پاسخی به بسیاری از سوالات و مسایل ناتوان است. در واقع در این پیمان مشخص نشده است که تکلیف حاکمیت ایران بر تنگه هرمز چه می‌شود؟ تکلیف برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای که حق مسلم ملت ایران است، چه می‌شود؟ تکلیف پایگاه‌های نظامی آمریکا در بحرین، قطر، امارات و کویت چه می‌شود؟ تا وقتی این پایگاه‌های کثیف بر تن منطقه زخم کهنه باز کرده‌اند، امنیت ایران تأمین نخواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران تنها در صورتی در این پیمان مشارکت می‌کند که اولاً، آمریکا و رژیم صهیونی رسماً حاکمیت ایران بر هرمز و حق هسته‌ای آن را به رسمیت بشناسند. ثانیاً، پایگاه‌های نظامی خارجی از منطقه برچیده شوند. و ثالثاً، تضمین‌های عملی،

نه بر روی کاغذ و در اتاق‌های فکر واشنگتن، بلکه در میدان و با نظارت مستقل و مبتنی بر بازدارندگی متقابل، تعریف شود. تا آن روز، بهترین پیمان، همان بیداری ملت‌های منطقه و قدرت موشکی و پهپادی ایران عزیز است که دشمن را به ستوه درآورده است.

▼ گزارش روز

فرصت طلایی ریلی برای ایران

علی محمدی

در حالی که سالانه ۶۰ میلیون تن کالا بین چین و اروپا جابه‌جا می‌شود، ایران با امضای یک توافق تاریخی شش‌جانبه در استانبول و راه‌اندازی کریدور چندوجهی آزمایشی از آسیای مرکزی، در بحبوحه محاصره دریایی ترامپ، به دنبال ایفای نقش پررنگ‌تر در ترانزیت کالای چین-اروپا و تجارت منطقه‌ای است.

در نشستی با حضور نمایندگان ایران، چین، قزاقستان، ازبکستان، ترکمنستان و ترکیه، کشورهای عضو متعهد شدند تعرفه‌های واحد و رقابتی اعمال کنند، زمان سیر قطارها را کاهش دهند، هزینه‌های گمرکی و جانبی را به حداقل برسانند و زیرساخت‌های عملیاتی را برای افزایش ظرفیت عبور فراهم کنند. این توافق نقطه عطفی در احیای ظرفیت ژئوپلیتیکی ایران و پیشی گرفتن از رقبای سنتی مانند مسیرهای شمالی (روسیه و قزاقستان) است.

همزمان با این تحول دیپلماتیک، شرکت‌های ازبکستانی و تاجیکستانی یک کریدور حمل‌ونقل چندوجهی آزمایشی به مسیر «چین-تاجیکستان-ازبکستان-ترکمنستان-ایران-ترکیه-اروپا» را راه‌اندازی کرده‌اند. این مسیر راهبردی که از قلب آسیای مرکزی عبور می‌کند، می‌تواند نقش کشورمان را در اتصال زنجیره‌های ترانزیتی شرق آسیا به اروپا پررنگ‌تر از همیشه کند.

در اقدامی مکمل، ایران و تاجیکستان تفاهم‌نامه‌ای امضا کردند که به واگن‌های ایرانی اجازه می‌دهد در شبکه ریلی تاجیکستان تردد کرده و حتی به سایر راه‌آهن‌های منطقه اعزام شوند. از آنجا که کشورهای مستقل همسود (CIS) عرض خط ریلی یکسان و قوانین مشابه دارند، عملاً امکان تبادل واگن‌های ایرانی در تمام خطوط ریلی شوروی سابق فراهم شده است. پیش‌تر نیز نخستین قطار حامل واگن‌های ایرانی به ازبکستان اعزام شده بود.

جبارعلی ذاکری، مدیرعامل راه‌آهن ایران، این اقدام را نخستین گام از سلسله توافقات با کشورهای منطقه توصیف کرد و گفت: «امکان عبور واگن‌های استاندارد ایرانی از ترکمنستان، ازبکستان و تاجیکستان فراهم شده است؛ ظرفیتی که می‌تواند جریان کالا، صادرات و ترانزیت بین ایران و آسیای میانه را به شکل محسوسی تقویت کند.»

در سال‌های گذشته حدود ۲۰ هزار قطار کانتینری میان چین و اروپا جابه‌جا شده است، اما سهم مسیر جنوبی گذرنده از خاک ایران هنوز ناچیز بود. با اجرایی شدن تعهدات جدید در توافق استانبول از جمله تعرفه‌های واحد، کاهش زمان سیر و

حداقل‌سازی هزینه‌های گمرکی، انتظار می‌رود بخش قابل توجهی از این حجم ترانزیت به سمت کریدور ایران سرازیر شود.

ایران اکنون از یک مزیت راهبردی برخوردار شده و آن اتصال مستقیم به شبکه ریلی یکپارچه کشورهای عضو CIS است. شرایط کنونی از جمله محاصره دریایی جنوب و بحران تنگه هرمز، برای ایران فرصتی طلایی است تا با تکمیل زیرساخت‌های ریلی و کاهش زمان ترانزیت، ضمن تأمین واردات کالاهای اساسی خود از مسیر امن ریلی، در اتصال شرق به غرب نقش پررنگ‌تری ایفا کند.

خبر ویژه

ترامپ خواهان ایران مطیع است

شیرین هانتر، استاد دانشگاه جورج تاون، گفت که روابط ایران با چین یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های دولت ترامپ محسوب می‌شود. وی افزود: «ترامپ و نزدیک‌ترین اطرافیانش به دنبال برقراری برتری دریایی و نظامی آمریکا در آبراه‌های مهم جهان، از جمله خلیج فارس، هستند. نبودن توان نظامی ایران و جلوگیری از سلطه ایران بر خلیج فارس بخشی از این راهبرد است.» هانتر تصریح کرد: «ترامپ همچنین می‌خواهد منابع انرژی از قفقاز جنوبی تا خلیج فارس را تحت کنترل داشته باشد و ایران مانعی در برابر تحقق این هدف بود. روابط ایران با چین نیز موجب نگرانی ترامپ است.» به اعتقاد این استاد دانشگاه، آمریکا می‌خواهد ایران «به‌طور کامل از جاه‌طلبی‌های هسته‌ای خود

دست بکشد، خصومتش با اسرائیل را کنار بگذارد و اساساً مطابق خواسته‌های آمریکا در منطقه رفتار کند.» هانتر تأکید کرد: «ترامپ خواهان ایرانی مطیع است، نه ایرانی که آمریکا را به چالش بکشد.» وی در ادامه با اشاره به تاریخچه خصومت آمریکا با ایران پس از انقلاب ۱۳۵۷ گفت که بسیاری از رؤسای جمهور آمریکا به حمله به ایران فکر کرده بودند. استاد دانشگاه جورج تاون خاطرنشان کرد: «ایران آمریکا را تحقیر کرده بود و حضور این کشور را در خاورمیانه و خلیج فارس به چالش کشیده بود.»

▼ اخبار

ریاکاری وقیحانه ابوظبی

زیاد موتالا، استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه هاروارد، در تحلیلی با اشاره به اظهارات اخیر مشاور دیپلماتیک رئیس دولت امارات درباره ضرورت حفظ امنیت کشتیرانی در تنگه هرمز، نوشت: «وقتی دولت‌هایی که در چندین جبهه جنگ و نقض فاحش حقوق بشر گرفتار شده‌اند، ناگهان احترامی عمیق برای نظم قانونی کشف می‌کنند، ریاکاری آشکار خود را برملا می‌سازند.» موتالا تأکید کرد: «حقوق بین‌الملل زبان زینتی نیست که هرگاه راحت بود فراخوانده شود و هرگاه مزاحم بود روی طاقچه رها شود.» وی با اشاره به میزبانی امارات از تجهیزات نظامی آمریکا در جنگ علیه ایران، حملات مستقیم این کشور به خاک ایران و اقداماتش در یمن و سودان، افزود: «امارات نمی‌تواند به طرز باورپذیری خود را حافظ نظم قانونی جلوه دهد، در حالی که اجازه می‌دهد قلمرویش به عنوان بخشی از

زیرساخت‌های یک توسل غیرقانونی به زور عمل کند.» این استاد دانشگاه هاروارد با استناد به گزارش‌های سازمان عفو بین‌الملل و دیده‌بان حقوق بشر درباره بازداشتگاه‌های مخفی امارات در یمن و شکنجه بازداشت‌شدگان، خاطرنشان کرد که رفتار امارات «نشان‌دهنده یک الگوی گسترده‌تر» و این کشور در خطر عبور از مرز «بازیگر یاغی» در حقوق بین‌الملل است. وی در پایان نوشت: «ممنوعیت تجاوز، اصل بنیادین منشور سازمان ملل است و کمک به نقض آن، به معنای همدستی در جرم است.»

اجساد آمریکایی در خدمت ارتش رژیم صهیونی

رسانه‌های «انبرگ مدیا» و «یواس‌سی‌دی گاردین» در تحقیقی مشترک فاش کردند که دانشگاه جنوب کالیفرنیا و دانشگاه کالیفرنیا سان‌دیگو، اجساد اهدایی شهروندان آمریکایی را برای مصارف آموزشی در اختیار ارتش رژیم صهیونی قرار داده‌اند. این اجساد که با هدف «تحقیقات پزشکی و علمی» اهدا شده بودند، برای شبیه‌سازی‌های جنگی به نیروی دریایی آمریکا فروخته شده و در اختیار ارتش رژیم صهیونی قرار گرفته است. بین سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۵، ارتش رژیم از ۱۲ جسد از مجموع ۳۶ جسد ارائه‌شده تحت این قرارداد استفاده کرده است. بریتنی بیچر، که جسد برادرش به دانشگاه اهدا شده بود، گفت: «از اینکه دیدم از چنین موقعیت آسیب‌پذیری سوءاستفاده شده است، ویران شدم. اگر می‌دانستم، هرگز موافقت نمی‌کردم.» سارا پنا نیز که مادر بزرگش پیکر خود را اهدا کرده بود، این اقدام را «خیانت» توصیف کرد و گفت: «یقین دارم که او اصلاً از این کار خوشحال نمی‌شد.» با وجود اعتراضات گسترده، نیروی دریایی آمریکا

پیش‌نویس طرحی برای تمدید این برنامه تا سال ۲۰۲۹ ارائه کرده و قرارداد میلیون دلاری خود با دانشگاه یواس‌سی را تمدید کرد. دانشگاه‌ها این برنامه را «دوره آموزشی پزشکی برای نجات جان انسان‌ها» توصیف کرده‌اند، اما اسناد نشان می‌دهد از اجساد «پرفیوژن شده» برای شبیه‌سازی جراحات ناشی از گلوله و انفجار بمب استفاده می‌شود. خانواده‌های داغدار این اقدام را «خیانت در امانت» خوانده و خواستار تحقیق مستقل شده‌اند.

ناتوانی نظامی متحد دیرینه آمریکا

شبکه فاکس نیوز با استناد به دو گزارش رسمی از اندیشکده RUSI و مجلس اعیان انگلیس فاش کرد که دلیل اصلی عدم مشارکت لندن در حملات تهاجمی علیه ایران، «افت شدید توان رزمی و خالی بودن انبارهای تسلیحاتی» این کشور است. گزارش RUSI با عنوان «جنگ ایران؛ درس به انگلیس» می‌نویسد: «واقعیت‌های عملیاتی، دست پای انگلیس را بسته است. حضور نظامی ما در خاورمیانه به دلیل فشارهای مالی و اولویت‌بخشی به رویکرد "اول ناتو" در بازنگری دفاعی ۲۰۲۵، به شدت آب رفته است.» این گزارش تأیید می‌کند که ارتش انگلیس تنها در فاز پدافندی و در سرنگونی پهپادهای ایرانی بر فراز اردن و عراق مشارکت داشته، اما توان ورود به فاز تهاجمی را ندارد. گزارش مجلس اعیان نیز هشدار می‌دهد: «همکاری نزدیک با واشنگتن باعث ایجاد فرهنگ وابستگی در لندن و کاهش کارایی ارتش بریتانیا شده است.» کارشناسان معتقدند با وجود تعهد دولت استارمر برای افزایش بودجه نظامی به ۲,۶

درصد تولید ناخالص داخلی، این اقدامات برای تأثیرگذاری بر بحران فعلی خاورمیانه «دیر» است.

▼ اخبار کوتاه

◀ **عومر بارتوف، مورخ صهیونی-آمریکایی، گفت:** «صهیونیسم در شکل کنونی خود، هم از نظر اخلاقی و هم از نظر مادی به یک بن‌بست رسیده است.» او درباره وضعیت غزه تأکید کرد: «آنچه امروز در نوار غزه در جریان است، یک نسل‌کشی تمام‌عیار است.» بارتوف همچنین درباره آینده روابط آمریکا و رژیم صهیونی گفت: «دونالد ترامپ یک شخصیت نژادپرست است، اما فردی که در آینده جانشین او خواهد شد، ممکن است به طور کامل مخالف و دشمن اسرائیل باشد.»

◀ **فایننشال تایمز گزارش داد** تسهیلات بیمه ۴۰ میلیارد دلاری ترامپ برای کشتی‌های عبوری از تنگه هرمز «حتی یک دلار هم کار نکرد.» این در حالی است که دو روز پس از بسته شدن تنگه، ترامپ دستور ارائه بیمه اتکایی و اسکورت ارتش آمریکا را صادر کرده بود، اما ده روز بعد وال‌استریت ژورنال فاش کرد ارتش آمریکا درخواست‌های نفتکش‌ها برای اسکورت را رد می‌کند. اکنون پس از گذشت نزدیک به ۸۰ روز، این طرح به علت نبود اسکورت دریایی با هیچ استقبالی مواجه نشده، در حالی که پلتفرم بیمه ایرانی تنگه هرمز راه‌اندازی شده است.

◀ **محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی مجلس، در واکنش به اظهارات ترامپ گفت:** «ادبیات سخیف ترامپ در قبال ملت ایران در شأن خود او و خانواده‌اش است.» وی افزود: «این اظهارات بی‌ادبانه نشان می‌دهد که ریشه رئیس‌جمهور آمریکا در جزیره اپستین است.» جوکار تأکید کرد: «آمریکا باید شروط ایران

را برای توافق بپذیرد و راهی جز تعظیم در برابر خواسته‌های ملت ایران ندارد.» وی همچنین تصریح کرد: «آمریکا همانطور که در میدان نتوانست به زیاده‌خواهی‌هایش برسد، در میدان مذاکره هم همینطور خواهد شد و باید بداند میز مذاکره محلی برای باج‌خواهی نیست.»

◀ حزب‌الله لبنان حملات گسترده پهبادی و موشکی به مواضع ارتش رژیم صهیونی در جنوب لبنان انجام داد. این جنبش اعلام کرد پادگان «یعرا» با پهبادهای انتحاری هدف قرار گرفته و مقر فرماندهی ارتش رژیم در «البیاضه» با دو فروند پهباد مورد حمله واقع شده است. همچنین خودروهای زرهی رژیم صهیونی در منطقه «رشاف - حدائا» با مواد منفجره منهدم شدند و تجمعی از خودروهای زرهی دیگر در اطراف حدائا با موشک هدف اصابت قرار گرفت.

◀ اسامه حمدان، از رهبران حماس، با هشدار نسبت به تداوم تجاوزات رژیم صهیونی گفت: «اگر اشغالگران به تجاوزات خود ادامه دهند، با واکنش فلسطینی و واکنش بزرگتر در منطقه مواجه خواهند شد.» وی با اشاره به ترور فرمانده گردان‌های قسام تصریح کرد: «آنچه دشمن انجام داد، تعدی و نقض توافق بود.» حمدان تأکید کرد: «هیچ فلسطینی وجود ندارد که تسلیم سلاح و اعلام شکست را بپذیرد» و افزود: «دشمن می‌داند که سلاح فلسطینی با وجود سادگی موجب بازدارندگی دشمن می‌شود لذا خواهان تحویل آن هستند.» او گفت اولویت حماس حفظ منافع مردم فلسطین است.